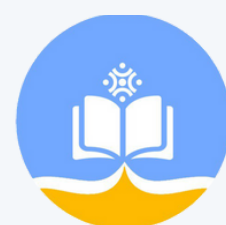

Вебінар

КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКІ ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Горбач Наталія Вікторівна,
к. філол. н., доцент, завідувач
кафедри української літератури
ЗНУ

Euro
Toler
Culture

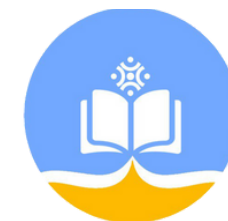
With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ

комунікація
представників
різних культур

напрямок
науки

навчальна
дисципліна

Euro
Toler
Culture

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Міжкультурна комунікація як діалог представників різних культур

Прислів'я, приказки, приповідки

- *Тату, лізе чорт у хату. – Дарма, дочко, аби не москаль.*
- *Мабуть москаль тоді красти перестане, як чорт молитись Богу стане.*
- *Москаль з бісом порадилися та й на лихо понадилися.*
- *Москаль – не свій брат, не помилує.*
- *Москаль ликом чваниться, і кожному під ніс з ним пхається.*
- *Москалики-соколики поїли ви наші волики, а як вернетесь здорові, то поїсте ще і корови.*
- *Москаль викрутнями перебувається та брудно лається.*
- *З москалем дружи, а камінь за пазухою держи.*
- *Москва на злиднях збудована, та й злиднями годована.*
- *Москаль здавна вже панує, хоч дурний, та силу чує.*

Прислів'я, приказки, приповідки

- *Від москаля пече, а від ляха гаряче.*
- *За наші гріхи надходять ляхи.*
- *Лях тоді добрий, як спить, а пробудиться, то біда.*
- *Ти як справжній шляхтич: по три акахвести на день читаєш, а за людьми ганяєшся.*
- *Не той лях в полі, що у коморі.*
- *Що кому годиться: ляхові курка, а козакові шабля!*
- *На один копил дідько всіх ляхів строїв.*
- *Ляхи понадували пихи.*
- *З кози худоби, а з ляха приятеля – ніколи не буде.*
- *Відкладає, як лях свято.*
- *У нас все по-людському, а у вас – по-лядському.*

Прислів'я, приказки, приповідки

- *Непроханий гість – гірше татарина.*
- *Мурашки-мурашки, поховайте подушки, бо татари йдуть.*
- *Свої люди – не татари, не дадуть загинути.*
- *У нашій школі, як на татарському полі: є де сісти, та нічого їсти.*
- *Не до пари-пари, з'їдять татари.*
- *Турецький син буду, коли неправду кажу.*
- *А, будь вона турецька!*
- *Азусь, мурий нехрищений, цеглу їж, а не хліб печений.*
- *Ти, турку, до церкви дзвонять, а ти вдома сидиш?!*
- *Польський міст, лютеранський піст, турецьке набоженство – все це блазенство.*

Прислів'я, приказки, приповідки

- Німець з нехристом побратим.
- Німець каже, що він постить наполовину: вдень їсть скоромне, а вночі постить.
- Німець усе переведе нанівець.
- Чогось мені, мамо, німець на душі не лежить. Бо ж він, доню, нам на печінки хоче сісти.
- Німий язик, та й той плакав.
- Обрид він мені, як німецька бруква.
- Гарні шуги нам дали, добре в них ходити, щоб так німцєві було добре в світі жити.
- Українцям в Німеччині дуже добре жити, хоч і їсти нема що, а мусиш робити.

Писемні пам'ятки

“Повчання” Володимира Мономаха

Свої краї – “землі” (руська, деревська, переяславська...)

Чужі краї – “страни” (грецька, “ина”, іудейська...), (“**странний**” – дивний, бо чужинець)

“добрі” й “злі” землі

“Добрі” – свої, близькі, зрозумілі, освоєні, безпечні

“Злі” – чужі, ворожі, віддалені, небезпечні

Суперник (а це завжди іноземець) – **противний, супостат** (протистоїть у бою, пізніше – загальна негативна характеристика)

Поганин (лат. "paganus" язичник) – **поганий, погань, безбожний, поганий**

Іноземець – **німий, німець, невіглас** (пізніше – неписьменний, дурень)

Найманий вбивця – іноземець (ПМЛ: Ярополк Святославич, Гліб, Василько, Андрій Боголюбський вбиті іноземцями)

Біс – в образі іноземця (КПП: Матфію привидівся у храмі біс, що "въ образі Ляха" обходив братію і відвертав їх від молитви)

“Повість минулих літ”

Поляни протиставляються іншим народам як культура та антикультура

“древляне живяху звѣриньскимъ образомъ, живуще скотьски: убиваху другъ друга, ядяху вся нечисто, и брака у нихъ не бываше”

“радимичи, и вятичи, и сѣверъ одинъ обычай имяху: живяху в лѣсѣ, якоже и всякий звѣрь, ядуще все нечисто..., и браци не бываху въ нихъ”

“Се и при нас нынѣ половци законъ держать отецъ своих: кровь проливати, а хвалящися о семъ, и ядуще мерьтвечину и всю нечистоту, хомяки и сусолы, и поймають мачехи своя и ятрови, и ины обычая отецъ своихъ. Мы же, христиане ... законъ имамъ единъ”

“Галицько-Волинський літопис”

“Да лучче єсть на своїй землі кістьми лягти, аніж на чужій славному бути”

Русь протиставляється іноплеменникам коли йшлося про відвертих ворогів: половців, монголів, язичницькі народи (прибалти). Літописці переносили біблійну модель, називаючи їх “безбожними агарянами”, “моавитянами”, просто “невірними”.

Ця опозиція ставала гнучкішою, динамічнішою, залежала від змін у політичних настроях та ототожнювала “своїх” з постійними чи тимчасовими союзниками, а “чужих” – із супротивниками. Тоді до останніх зараховували і представників інших руських князівств, чи навіть з опозиційних, а до перших потрапляли і чужинці (поляки, чехи, німці...).

Сцена «Народи, які йдуть на суд Божий»

**“Ляхови,
німці, турці,
татари...” –
намальовані в
пеклі**

THOMAS

THOMAS

THOMAS

THOMAS

THOMAS

THOMAS

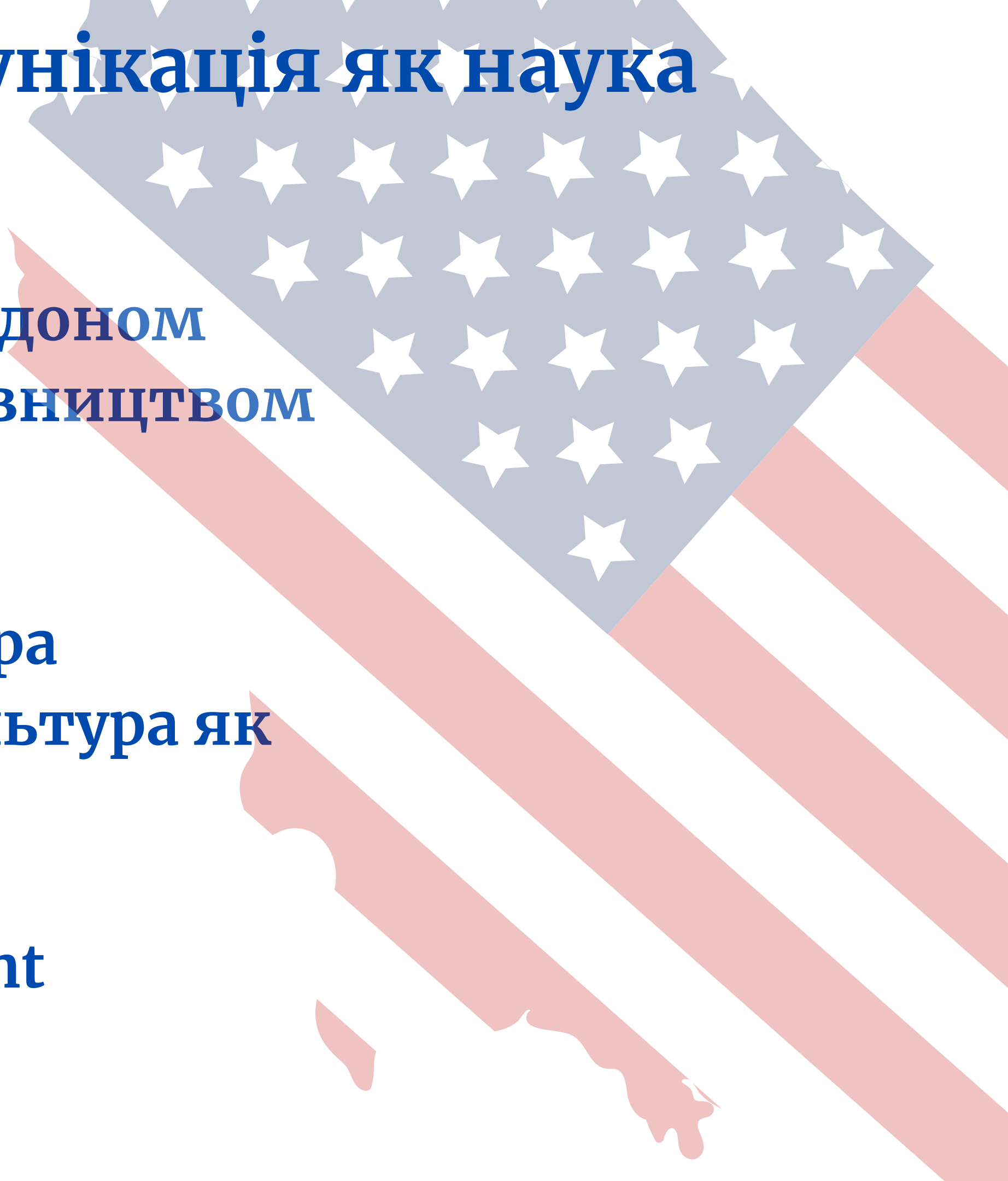
THOMAS

THOMAS

THOMAS

Міжкультурна комунікація як наука

A stylized, semi-transparent American flag is positioned in the upper right corner of the slide. It features a blue field with white stars and red and white stripes, angled diagonally across the frame.

1946 р. – Інститут служби за кордоном
(Foreign Service Institute) під керівництвом
Едварда Холла

1954 р. – книга Е. Холла і В. Трагера
«Culture as Communication» («Культура як
комунікація»)

1959 р. – книга Е. Холла «The Silent
Language» («Німа мова»)

“Літайте в шкірі”

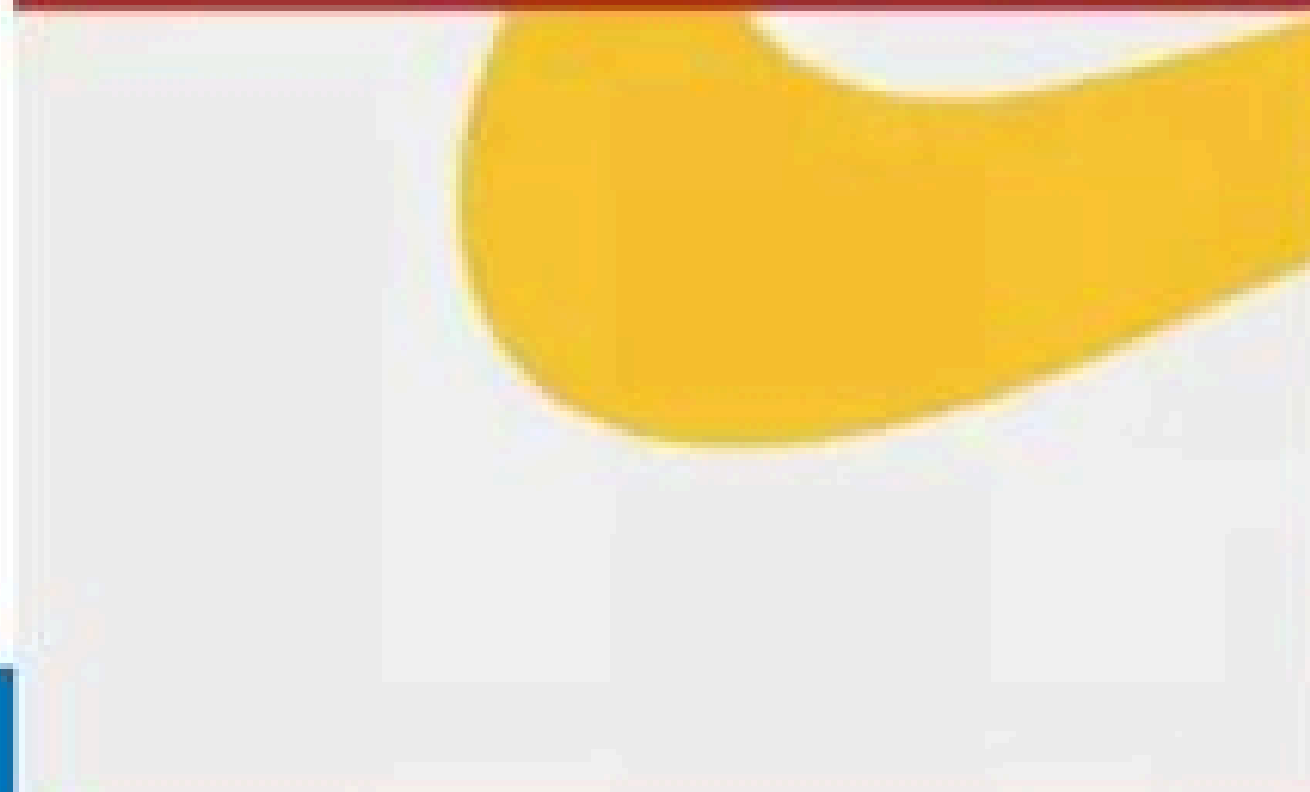
Fly in leather ✓

Vuela en cuero ✗

“Просто
набирай
вагу”

發 FA "GETTING RICH"
福 FU "FORTUNE ARRIVES"

WISE-C. INCETTI

NIKE

'Just Gain Weight'

奔死

“bēnsǐ” –

спішити помирати

奔驰

“bēnchí” –

швидко бігти

MERCEDES-BENZ

The Cars to *Die For*

CRYSTAL CLEAR - FROM ORIGINAL SOURCE

BLUE WATER

5 l e

CARBONATED TABLE WATER

is not made of air,
but the element of life.
ULTRAFILTER
and, clean, and
the source of life.

Blended for

and Blue International Group,
Düsseldorf, Germany

Calcium	2.8 mg	100%
Phosphorus	1.8 mg	100%
Potassium	1.8 mg	100%
Magnesium	1.8 mg	100%
Sodium	1.8 mg	100%
Chloride	1.8 mg	100%
Sulfate	1.8 mg	100%
Fluoride	1.8 mg	100%
Iron	1.8 mg	100%
Copper	1.8 mg	100%
Zinc	1.8 mg	100%
Manganese	1.8 mg	100%
Selenium	1.8 mg	100%

Best before and
use by date of best

01 02 03 04 05 06 07 08 09 10 11 12 00 07 00

Cadbury

Wispa

4
PACK

Be treatwise
See back of pack

Per Bar (25.5 g)
589 kJ
141 kcal
7%*
Per 100 g
2309 kJ
554 kcal

Share a
Coke with...

WISE-CONCETTI
VALIGLIERE

Чи буде сприйнята
така реклама
шампуню в арабських
країнах?

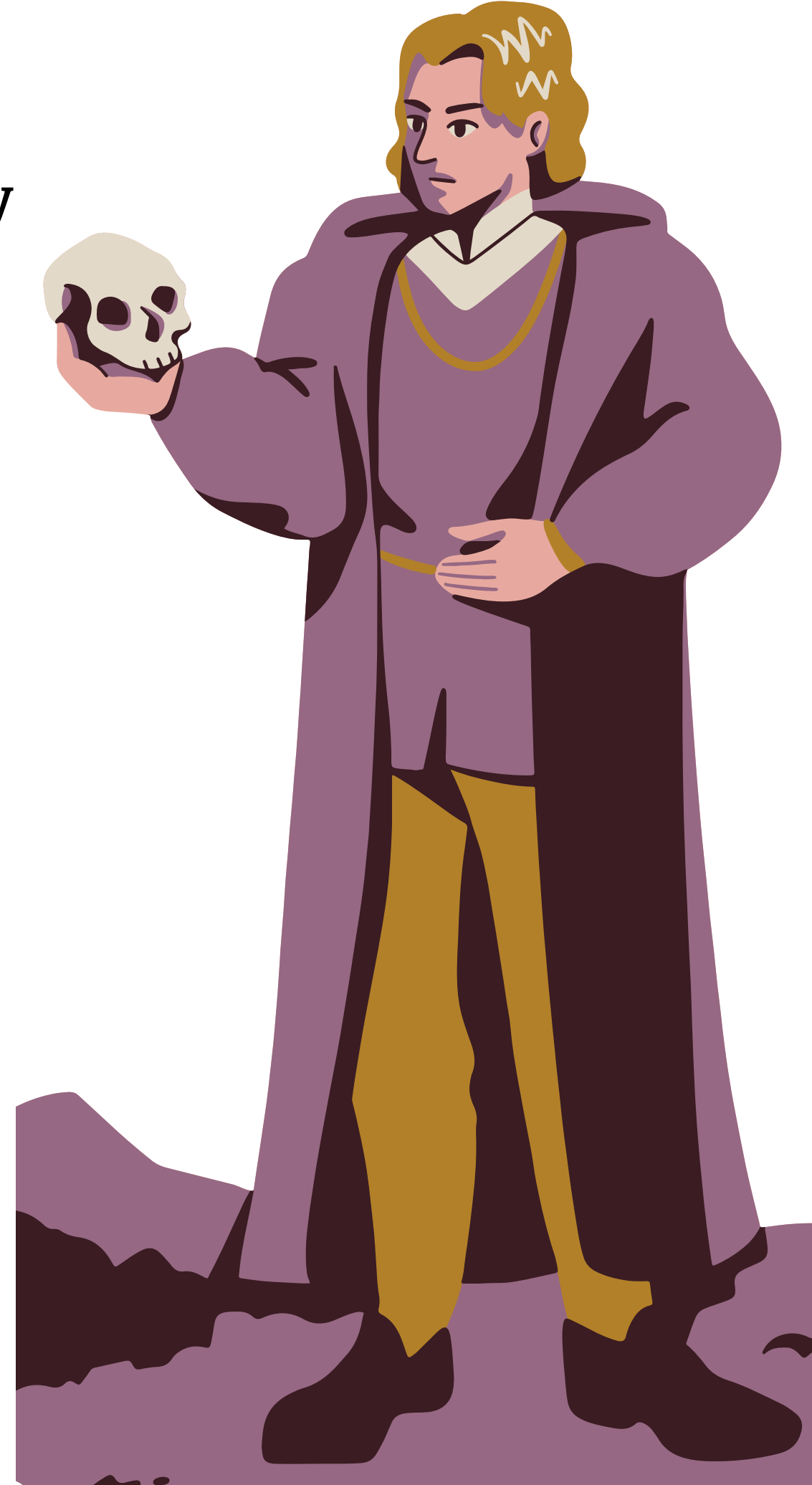
Саудівська Аравія

Малайзія

- Клавдій, одружившись на вдові брата, зробив так, як мусить зробити порядна людина. Але йому не варто було чекати місяць, а влаштувати весілля відразу.
- Як привид батька Гамлета може ходити і говорити, адже він мрець?
- Полоній дарма заважав доньці стати коханкою сина вождя, адже такий шлюб – це честь і багато коштовних подарунків.
- Гамлет правильно зробив, коли убив Полонія, бо почувши шарудіння, окликнув і не отримавши відповіді, поціли в джерело небезпеки.

Міжкультурна комунікація як навчальна дисципліна

1960 рр.

1970–1980-х рр.

1990 рр.

Міжкультурна компетентність – сукупність знань, умінь і навичок про представників та культури народів світу для успішного спілкування з представниками цих культур в особистому та професійному вимірах.

Складники міжкультурної компетентності

Інститут міжкультурної дидактики (Німеччина):

- **знання** (когнітивний аспект) – знання мов, культури країни та її культурних стандартів, знання про етноцентризм й процеси міграції та інтеграції;
- **здібності** (емоційний/афективний аспект) – спостереження, правильне розуміння ситуації, саморефлексія, сприйняття іноземного світогляду, здатність змінювати свої погляди, гнучкість, відкритість, толерантність, здатність до співчуття;
- **навички** (поведінковий аспект) – управління стресовими ситуаціями, вміння розв'язувати конфлікти, вміння знаходитися в іншому культурному середовищі, невимушене спілкування, стратегії роботи з культурним шоком.

Культура – історично зумовлений
рівень розвитку
суспільства, творчих сил і
здібностей людини,
виражений у типах і
формах організації
життя і діяльності
людей, у їхніх взаєминах
та створюваних ними
матеріальних і духовних
цінностях.

Основні елементи культури

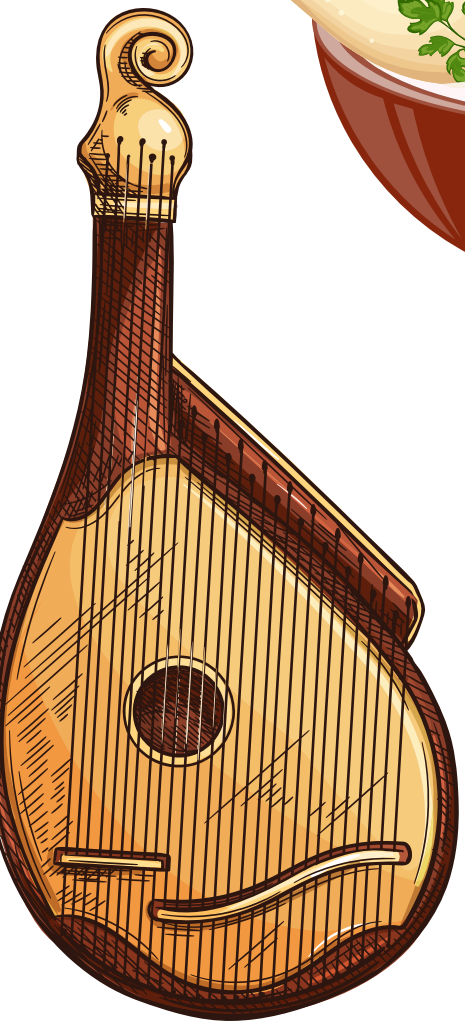
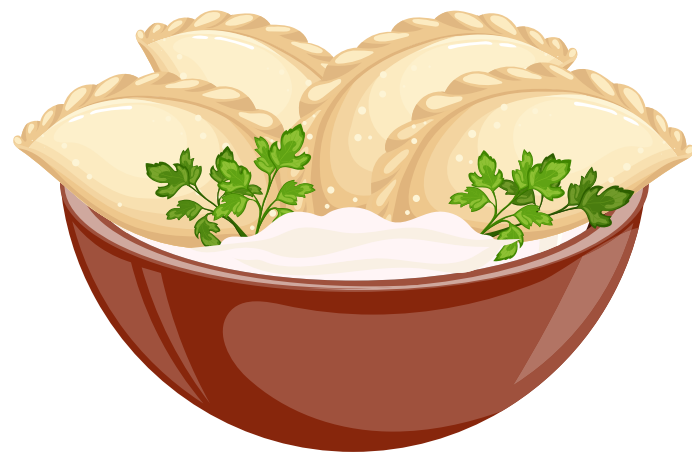

**Культурна ідентичність –
приналежність індивіда
до певної культури або
культурної групи, що
формує ціннісне
ставлення людини до
самої себе, інших людей,
суспільства і світу
загалом.**

Доберіть 10 слів-концептів української культури, що не перекладаються

Як ви ставитеся до масового використання слів «шароварщина», «вишиватники»?

Доберіть 10 прислів'їв і приказок, що виражають український національний характер

Доберіть низку прецедентних текстів для характеристики української національної культури

